

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v letu 2018 (NP-OBMEJ-2018)

(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2018

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice:	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika
Naslov (sedež):	Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
Odgovorna oseba:	Mag. Irena Oder
Telefon:	02 87 05 424
Elektronska pošta:	Irena.oder@rav.sik.si
Številka pogodbe:	3340-18-126068

Vsebine v sklopih programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2018:

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	☐
2. Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	☐
3. Kulturno in strokovno sodelovanje s knjižnicami v zamejstvu	☐
4. Druge dejavnosti za Slovence v zamejstvu	☐

Ocena izvedenega programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2018

Pri vsaki izvedeni nalogi na kratko opišite načrtovane letne cilje, vsebino in obseg nalog (število ur ali število projektov) ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen medknjižnični izposoji, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku.

V letu 2018 smo na tem področju dobro sodelovali in v celoti upravičili sredstva, ki smo jih za to namenili.

SŠK je naročila:

od SIKRE - 13 knj. + 1 članek (skenirano in dobavljeno po e-pošti)

od drugih knjižnic: 7 knj.

Skupaj 21 enot.

SŠK je dobavila:

SIKRI - 8 knj.

Drugim - 7 knj.

Skupaj 15 enot.

2. Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

V Koroški osrednji knjižnici promocijo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

Del bralne značke za odrasle je tudi **lahko branje**. Lahko branje so besedila napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine; med drugim so namenjeni **ljude, ki slabo poznajo jezik** oziroma **slovenščina ni njihov materni jezik**.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu je kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Bralno dogajanje vsako leto popestrimo na bralnih srečanjih, na katerih spregovorimo o prebranih knjigah ali povabimo kakšnega gosta. **V letu 2018 smo na zaključno prireditev povabili Boris A. Novaka. Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru. Letošnjega branja se je udeležilo 37 bralcev.**

Namen bralne značke med zamejci na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

Pravljične urice z Dragano in Dadijem. Projekt organizirata Slovenska prosvetna zveza in Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah. Projekt izvaja Inštitut učnih strategij, Dragana Laketič, strokovnjakinja s področja dvojezičnosti.

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljичne urice. Šole in vrtci, ki so v bližini knjižnice pridejo na pravljичno uro v knjižnico, na bolj oddaljene šole pa se izvajalka pelje sama.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob koncu pravljичne urice učitelji dobijo obrazec, na katerega napišejo povratne informacije o tem, kako so zadovoljni s pravljичnimi uricami, kaj bi spremenili in koliko otrok se je udeležilo teh uric.

Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si otroci lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

2017
Pravljična urica "DADI & DRAGANA"

Št. izvedb: 64
Št. otrok: 1326
Št. odraslih: 78
Skupno obiskovalcev: 1404
Št. minut: 3040
Št. ur: 51

2018
Pravljična urica "DADI & DRAGANA"

Št. izvedb: 112
Št. otrok: 7971
Št. odraslih: 185
Skupno obiskovalcev: 2156
Št. minut: 6650
Št. ur: 111

3. Kulturno in strokovno sodelovanje s knjižnicami v zamejstvu

V sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico in na željo učiteljev slovenske gimnazije smo v mesecu maju v prostorih Mladinskega doma v Celovcu izvedli predavanje Dušice Kunaver, **Slovenščina po mavrični bližnjici (Slovnica – enostavno, besede – zabavno)**. Predavanja se je udeležilo 37 obiskovalcev.

Na temelju sedmih mavričnih barv je pisateljica, predavateljica, zbiralka ljudske dediščine in profesorica, Dušica Kunaver, predstavila slovensko slovnico in pokazala možnost, kako lahko otrokom na enostaven in zabaven način približamo slovenski jezik in jih privabimo k sodelovanju pri jezikovnem pouku.

SLOVENŠČINA PO MAVRIČNI BLIŽNJICI (Slovnica – enostavno, besede – zabavno)

Program predavanja:

- 1. del – slovnica po mavrični bližnjici**
- 2. del – besedni zaklad**
- 3. del – petje slovenskih ljudskih pesmi**

SLOVENŠČINA PO MAVRIČNI BLIŽNJICI

Slovnica – enostavno, besede – zabavno

Slovenščina je eden od evropskih jezikov, ki imajo skupne indo-evropske korenine na sedmih osnovnih temeljih. Če teh sedem temeljev postavimo na sedem temeljnih mavričnih barv, na sedem »opek«, dobimo zanimivo, preprosto, splošno veljavno »mavrično« slovnico (rdeči samostalniki, oranžni pridevniki, rumeni zaimki, zeleni števnik, modri predlogi, vijoličasti prislovi in beli glagoli). Če temeljne zakonitosti posameznih barv te mavrice prikažemo »narisane« na preglednici, smo si s tem osnovno sliko slovnice zelo poenostavili in približali (metodo angleščine po mavrični bližnjici, ki je inovativna metoda Dušice Kunaver, je potrdil Republiški strokovni svet).

Tudi temeljno sliko slovenščine se da na enak način »narisati«, kljub temu, da je naš jezik s sklanjatvijo, dvojino in spregatvijo eden najtežjih evropskih jezikov. Važno je, da učenje jezika na začetni stopnji kar se da poenostavimo, predvsem pa, da z načinom pouka zaidemo v otrokov svet, v svet igre in pripovedi. Besede naj otrok sestavlja enako kot lego kocke, ob tem pa naj prisluhne prijazni domači pripovedi in zapoje prijetno domačo pesem.

Program predavanja:

1.del - slovnica

Temelji slovenskega jezika »narisani« na sedmih mavričnih barvah. Predavateljica bo to sliko ob razlagi sproti risala na tablo s sedmimi barvnimi kredami. Na tako preprosti osnovni preglednici celotne slovnice ni mogoče »narisati« slike posameznih besednih vrst. Ogedali si bomo, kako naj to naredi učitelj na miselnem vzorcu.

2. del - besedni zaklad

Prednosti ljudske pripovedi pri jezikovnem pouku.

V današnji čas je naš narod prinesel neizmerno bogastvo ljudskih pripovedi, ki razlagajo, kako so bajna bitja ustvarjala našo bajno lepo deželo – kako so vile napolnile Blejsko jezero, kako je Šmarno goro zgradil velikan Hrust, kako je pri nastanku Cerknškega jezera sodeloval povodni mož. Naše ljudstvo si je v svoj spomin zapisovalo tudi zgodovinske dogodke, jih obarvalo o svojimi barvami, jih stehalo na svoji tehtnici in si ob tem ustvarilo svoje junake – Miklovo Zalo, kralja Matjaža, Petra Klepca in tudi Kamničana Jermana, ki je rešil Celovec pred turškim napadom.

3.del - petje slovenskih ljudskih pesmi

Četudi so bili časi še tako hudi, naš človek je vedno prepeval. Prepeval je v veselju in žalosti, ob delu in prazniku. Ob predavanju Dušice Kunaver so prisluhnili ljudskim pripovedim o preteklosti našega naroda in ob tem skupaj prepevali domače pesmi.

Strokovno srečanje »Knjižnice brez meja«

Na posvetovalnem sestanku koordinatorjev in direktorjev knjižnic za izvajanje obmejne knjižnične dejavnosti, organiziranem v Knjižnici Koper, 13. 10. 2017, smo med drugim načrtovali strokovno posvetovanje »Knjižnice brez meja«.

Na posvetovanju, namenjenemu spoznavanju in krepitvi sodelovanja med zamejskimi in obmejnimi knjižnicami, smo knjižnice s te in one strani meje predstavile svoje najboljše projekte in dobre prakse dosedanjega obmejnega knjižničnega sodelovanja. Vsaka knjižnica je pripravila kratko predstavitev svojega dela.

Naslov naše predstavitve: »**Koroška – na tej in na oni strani meje**«. Pripravile smo kratko predstavitev dejavnosti. Kolegica Dragana iz Študijske knjižnice v Celovcu pa je še posebej predstavila svoj projekt »Pravljične urice z Dragano in Dadijem«. V ta namen je s seboj prinesla tudi lutko Dadija, ki ji je v veliko pomoč pri izvajanju pravljčnih ur.

Strokovnega posvetovanja v mesecu septembru smo se udeležile mag. Irena Oder (direktorica Koroške osrednje knjižnice), Vlasta Zaberčnik (koordinatorka za izvajanje programa) in Dragana Laketić Todić (Slovenska študijska knjižnica Celovec).

4. Druge dejavnosti za Slovence v zamejstvu

Za knjižnico, ki deluje v prostorih Kulturnega doma v Pliberku darovali 730 knjig.

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je izvajanje programa potekalo v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Poročilu prilagam tudi naslednje obvezni prilogi:

Priloga 1 - obrazec:

Finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2018

Datum: 22. 02. 2019

Podpis odgovorne osebe in žig: